

Vlekziekte

Vlekziekte wordt veroorzaakt door de bacterie *Erysipelothrix rhusiopathiae*. Deze bacterie komt veel voor bij varkens, voornamelijk bij varkens van 5 - 18 maanden oud. De ziekte wordt het meest gezien gedurende de zomermaanden. Vlekziekte dankt de naam aan de zeer typische kenmerkende vierkante vlekken in/op de huid van het varken. De ziekte kan ook subklinisch optreden, zonder duidelijke verschijnselen. Deze vorm komt het meest voor bij vleesvarkens. Door het systematisch enten zijn klinische gevallen van vlekziekte redelijk zeldzaam en grote uitbraken al helemaal.

Verschijnselen

Vlekziekte kenmerkt zich door koorts, temperaturen tot 41 - 42 °C, niet vreten, pijn en sterfte. Drachtige zeugen kunnen verwerpen. Er ontstaan typische kenmerkende vierkante vlekken (2x4 cm) die boven de huid van het varken uitsteken en gemakkelijk te voelen zijn. Verder geeft de infectie aanleiding tot ontsteking van de hartkleppen en gewrichten, waardoor op de lange termijn een deel van de dieren kreupel kan worden en gewrichten snel slijten.

Oorzaak

Vlekziekte wordt veroorzaakt door de bacterie *Erysipelothrix rhusiopathiae*.

Besmettingsroute

De besmetting wordt oraal overgebracht, wordt overgebracht door steekvliegen of komt binnen via huidwonden.

Schade

Bij het niet enten tegen vlekziekte kunnen uitbraken ontstaan op zowel vleesvarkensbedrijven, waarbij grote aantallen dieren (oplopend tot 50%) ziek worden, als zeugenbedrijven, met als gevolg zieke zeugen met koorts, verwerpers en hart en gewrichtsontstekingen (chronische vlekziekte).

Schade voor de mens

De mens kan met de kiem worden besmet via wondjes. Dit kan leiden tot lokale huidaandoeningen, in een enkel geval tot hart(klep)ontstekingen en in zeldzame gevallen tot gewrichtsontstekingen.

Diagnose vlekziekte

Via diverse laboratoriumtechnieken kan de aanwezigheid van de bacterie *Erysipelothrix rhusiopathiae* worden onderzocht. De diagnose wordt gesteld met behulp van:

- bloeditrijk of bloedkweek uit verschillende dieren;
- kweek uit organen.

Risicofactoren vlekziekte

Vlekziektebacteriën zijn tamelijk resistent en kunnen buiten het varken lange tijd overleven. De ziekte is goed te voorkomen door middel van vaccinatie.

- Varkens tot een leeftijd van twee maanden zijn het minst gevoelig. Varkens boven de honderd kg zijn het meest kwetsbaar.
- De kans op vlekziekte is vermoedelijk groter in huisvestingssystemen met onverharde uitloop.
- Bij vleesvarkens in een conventionele stal wordt zelden vlekziekte gezien.

Aanpak vlekziekte

De vlekziekte-enting is waarschijnlijk de goedkoopste enting bij zeugen. Bij het achterwege laten van de enting is de kans op een uitbraak zeker aanwezig en dit kan u dan duur komen te staan. Het blijven enten is erg belangrijk, ook in economisch krappe tijden.

Als gevolg van het systematisch enten zijn klinische gevallen van vlekziekte redelijk zeldzaam en grote uitbraken

al helemaal. Vaak beperken uitbraken zich tot enkele zeugen en wat biggen. Bij de juiste en tijdige behandeling met antibiotica kan een varken volledig genezen.

Vaccinatie is de belangrijkste preventieve maatregel